

580

ס ד י נ ת י ש ר א ל

ה כ נ ס ת

1/97 פרוטוקול מס'

מישיבת וועדת הכספים

ביום ב', י"ט באייר תשס"ז - 30.4.56 בשעה 16.00

ג ר כ ח י ס :

חברי הוועדה:

- י. גורי - יו"ר
- א. אפרתי
- י. בדר
- א. בקר
- א. בהיר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- מ. לוי
- ז. סוזאייב
- מ. קלמר

סוזמנים :

- מר ז. שרף
- מר ד. גבעוני
- מר שכטר - מטעם משרד המשפטים
- מר הניג - היועץ המשפטי של משרד האוצר
- מר ש. בזק - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

חוק יהב-מגן

- - -

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה. וועדת המשנה סיכמה את מסקנותיה, ולכנסג'יע לפרק השלישי אביאן לפני חברי הוועדה. אנו ממשיכים בקריאה ראשונה של החוק.

ס ע י ף 13

=====

ז. סוזאייב:

נשמח לי שיש מקום לקבל את הצעתו של רוביין.

מר גבעוני:

איני מתנגד לכך. אני סבור שאם תתקבל הצעה זו יסולק העוקץ מן הבעיה כולה. אנו אומרים, כי לגבי המקרים שאין בהם שומה סופית של 1954-55 - תחייב השומה של 1953-54, והרי לגבי תשעים אחוז מן המקרים יש שומות סופיות של 1953-54. במקרים האחרים בהם אין שומה סופית, ומקרים כאלה הם מעטים, אין אפשרות ללכת למס הכנסה כדי לקבוע קביעה נכונה. לא נכון גם להעמיד אנשים אלה במצב יותר טוב כלפי יהב-מגן. אין לזה הצדקה. הדבר יימשך זמן רב. ההתכתבויות תהיינה מרוכות. נוסף על כך יתכן שתוכל להתקבל אינפורמציה תוך כדי הטיפול. בדרך זו תהפכו את העניין למסורבל ולבלתי אפשרי לביצוע.

היו"ר י. גורני:

אני חושב כי הדברים נתבררו בחלקם. רק
סעיף 12 (ג) לא נתברר סופית.

סעיף 14
=====

ח. רובינ:

סעיף 13 מדבר על ספרעות ואילו סעיף 14 על קביעה
סופית. אני מציע להוסיף כאן את שנת ההכנסה
1956-57 רק לשם הבהירות. כן אני מציע ליועצים המספטיים להשתמש
במונחים מספטיים שונים לגבי ספרעות ולגבי קביעה סופית.

סעיף 15
=====

מ. חוני:

בסעיף (ד) מה אומר סעיף 48 לפקודה?

מר הניצ:

סעיף 48 קובע את חובת מסלם המשכורת המוכה
מס הכנסה להעביר את המס לפקיד השומה במשך

תקופה מסויימת.

י. בוד:

איני מסכים לסעיף 15 (א) האומר, כי המועדים יקבעו
בתקנות. אצאיתי מעדיף כי הדבר ייקבע בחוק.

מ. סלמר:

אני מתנגד למונח הכתוב בסעיף (ג), "מסלם הכנסה".

מר הניצ:

טוב. נכתוב מסלם המשכורת.

ח. רובינ:

סעיף 15 (ג) אינו עונה על שאלה מסויימת לגבי
עובדים שעבדו רק במשך מחצית השנה הראשונה והיו
מחוסרי עבודה במשך מחצית השנה השניה.

מר הניצ:

על כך עונה סעיף 22.

ח. רובינ:

סעיף 22 אינו בותן תשובה מלאה לשאלה זו.
המדובר בסעיף 22 באדם שסלם ליהב-מבן יותר מכפי

שהיה צריך לשלם.

היו"ר י. גורני:

אני מציע לדון בשאלה זו לכסנביע לסעיף 22.

סעיף 16
=====

היו"ר י. גורני:

אני שואל את מחברי החוק: מה פירוש הדבר
כשאומרים, "שהיתה לו הכנסה גם ממסכורת"?

מר הניצ:

מדובר באדם שהכנסתו ממסכורת היא פחותה מ-75%.

סעיף 17
=====

א. בטר:

לסעיף (ג) אני רוצה להוסיף: "על ידי האיגוד
המקצועי". נדמה לי כי העובד חשך ראו לכך.

היו"ר י. גורני:

אם אומרים, "בכל דרך אחרת" אין זה מוציא מן
הכלל את האיגוד המקצועי. אולם אם אתה בא לפרט -
אסור לך שלא להזכיר אפילו איגוד או מוסד אחד. מוטב איפוא שלא לפרט.

י. בדר:

סעיף (ג) הוא הוכחה ברורה ביותר לכך שהמנסח לא ידע למה שהוא התכוון. לסעיף זה אין כל תוכן. ברור המספט האומר: "חברי ועדות הערר ימונו על ידי המועצה" אולם הסיפא היא סיוורת, על כל פנים לא ברורה כוונתה.

אני מציע לכתוב, על ידי רשויות מקומיות או

מוסדות אחרים."

ח. רובין:

קודם כל חסר כאן הרכב הוועדה מבחינת מספר חבריה. אני מציע כי יהיו בה לפחות שלשה חברים. כן צריך לכתוב במפורט שמותר ללכת לבג"צ. אין ערעור לבית המשפט על הערר. אני מציע לקבוע הרכב של שלשה ולהעמיד מאש הוועדה איש בלתי תלוי, שופט למשל. אחרת - תבוטלה רוב ההחלטות על ידי הבג"צ.

אם נקבל הצעתו של חבר הכנסת בדר, ואם על ידי גופים אחרים" תאמר הפרטבות כי הכוונה למטהו הדומה לרשויות מקומיות, ולא זאת הכוונה.

אני מקבל את הנוסח של "דרך כלל" או "אזורים

סטטיים".

היו"ר י. גורי:

יש לי הצעה. חברי ועדות הערר ימונו על ידי המועצה לאזורים סטטיים ובמידת הצורך גם לסוגים סטטיים של מסלמי המס אם מתוך רשימות סיוגטו לה על ידי רשויות מקומיות ואם על ידי גופים צבוריים אחרים.

ח. רובין:

ואני מוסיף "ובלבד שמספר חברי הוועדה לא יפחת משלשה".

ס. קלמר:

אני שואל את היועצים המספטיים: האם לפי הסעיף הזה יוצא שהמועצה ממנת רק לפי הרשימות או שהיא יכולה למנות בעצמה מספר חברים?

היו"ר י. גורי:

הדרך האחרת אינה מוציאה מהכלל גם אפשרות כזאת.

ס. קלמר:

אני רוצה שיהיה ברור שהמועצה יכולה למנות גם מתוך יוזמתה היא.

אני מציע שיהיה כתוב: "אם מתוך רשימות סיוגטו לה על ידי רשויות מקומיות או על ידי ארגונים מקצועיים וכלכליים".

ס. חזני:

ביחס למחצית הראשונה אני מקבל הצעתו של היו"ר. הסיפא - אינה טובת לי. החוק בא לחייב ולא לתת עצות טובות. הנוסח המוצא כאן אינו אלא עצה טובה. אפשר למחוק את כל המספט האחרון. אם כן נתכם לחייב - דרוש נוסח אחר.

ס ע י ף 18
=====

ס. חזני:

אני מציע להוסיף, או מחמת הוצאות בטחון". המדובר בדרך כלל בישובי ספר.

מר שכטר:

ראשית, מסקי הספר אינם חייבים, ועל כן אינם בכללים בחוק זה. שנית, הנוסח "מסיבה מכרעת" הוא מקיף יותר.

ח. רובין:

אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת חזני. גם בית-אלפא שהוא קיבוץ מבוסס הוא ישוב ספר.

י. בדר: אם כך - מה על בעל בית סחייב לבנות מקלט בת"א?

מר שכטר: כל הוצאה שתוצא לבנין מקלטים לא חייב במס יהב-מגן לפי סעיף 11(1)(ח) לפקודת מס ההכנסה.

ח. רובינ: אני מדבר על ניכויים. אני מדבר על מעמדות בטחון. זה איצו פחות מסחלה.

עוד דבר. אם רוצים להטאיר את סעיף 20(ג) במסגרת החוק, הרי סקוטו כאן בסעיף 18.

אני רוצה להוסיף דבר שהוא לא שר אלא תביעה. מה קורה אם תובע יהודי בחזרה את כספו ולא מסלטים לו? הוא יוכל לפנות לבית המספט אם תהיה לו זכות ספורט לעשות זאת. אני מציע שבמקום סילך לבית המספט - ילך לוועדת הערר, כי מוסד זה מהיר יותר וזול יותר.

ז. סוזאייב: לגבי סעיף 18(2). פה מדובר על מצב מספחתי. אני אציע זיכוי לכל ילד. לפני שהתחילו לדבר על זיכויים מספחתיים היה ניסוק להכניס גם את ענין המצב המספחתי, אבל אם נקבל את ההצעה בדבר הזיכויים המספחתיים - האם גם אז יהיה מקום להטאיר את המצב המספחתי? נוסח זה אומר הזמנה לאלפי עררים.

לי יס ספקות לגבי המלה "מחלה". נדמה לי שאנו מכניסים את עצמנו לצרה. יהיו אלפי עררים.

א. בסר: אין אנו באים עכסיו לקבוע תקנות מפורטות. אנו אומרים טוועדת הערר תסמע ותפסוק. על כן נכתוב, ססכום יהב המגן החייב לפי חוק זה ראוי שיפחת מחמת סיבה מכרעת.

י. בדר: יסובי הספר בדרך כלל הם מחוץ לחוק זה עד כמה שהם מחוץ לחוק מס ההכנסה לפי סעיף 8 ולפי התקנות שנתקבלו בוועדה זו.

מה סקור ההצעה הזאת? מקורה בסני דברים: ראסית, בעובדה שהצעת חוק זו אינה כוללת כמה יסודות הנכללים במס ההכנסה, כמו: זיכויים לנכים, למשפחות וכו'. שנית, חוק זה במקורו היה בנוי במידה רבה על ההכנסה מסנת 1953, ויתכן כי אדם שהיתה לו הכנסה סנת 1953 נמצא עתה במצב כלכלי שונה לחלוטין.

הפגם הראסון הוגבל על ידי תיקונים שנתקבלו בעיקר לגבי מספחות גדולות, ועל כן גם היקפו של הסעיף הזה הוגבל. מבחינת פיסקאלית כדי לחסוב ולעייין מחדש אם בכלל כדאי להכניס סעיף זה, כי ועדות הערר שונות מן הועדות הצבוריות הקיימות לפי פקודת מס ההכנסה בהן פקיד הסומה הוא השליט, ומספיק איפוא שפעם אחת יופחת הסכום לנכה כדי שכל הנכים יפנו בבקטה דומה.

היו"ר י. בור: הועלו כמה הצעות. אני מציע לחברי הוועדה לשקול את הצעתו של חבר הכנסת בדר.

ס ע י ף 19
=====

ח. רובינ: לא מתקבל על הועת הנוסח, סיום שנוכה לו לראשונה יהב-מגן, כי יתכן שהוא הסתכר פחות או העלו לו את התסלום. האם במקרה כזה לא יוכל לערער, למה? במקום זה אני מציע: סיום שנתעוררה לראשונה עילת הערר. או אולי טוב יותר, סיום סנקבע לראשונה יהב-המגן סעל סעורו הוא מערער.

מר שכטר: זה אינו מתקבל על הועת, כי הוא ינצל את האפסרות הזאת ויערער מדי חודש בחודשו.

י. בדר:

יש לתת לוועדת הערר אפטרות להאריך את המועד מטעמים מתקבלים על דעתה. זה דבר מקובל. אי

אפשר לקבוע תאריך נוקסה.

התאריך, טיוט שנוכה לו לראשונה יהב-מגן הוא מחוסר טעם מסיבה אחת, שהעובד בדרך כלל אינו יודע מה ניכר ממנו. אני חושב כי אסור להגביל אדם שלא קיבל הודעה בכתב בזכות הערעור.

ס ע י ף 20
=====

א. כהיר:

אני תוסך בסעיף (ב) המאפשר להגדיל. ידע האדם המערער כי הוא צפוי להגדלה.

אסר לסעיף (ג). לא אחווה דעתי, כי לא שמעתי את מסקנות וועדת המסנה.

אני מתנגד להגדלה. מ. קלמר:

היו"ר י. גורי:

אני דווקא מציע להטאיר פיסקה זו. יתכן שתוך כדי הביטור יתברר כי הטילו עליו פחות מדי.

תסמט ועדת הערר גם רגולטור מוסרי. אין כל אסון בכך. אם הוא מערער עליו לדעת שהוא מסכן את עצמו.

ח. רובין:

הפרינציפ הזה שהמערער יכול גם להפסיד הוא פרינציפ בלתי בריא. במקום זה אני מציע להטיל

עליו הוצאות. זה יותר צודק.

אסר לסעיף (ד). אני חושב כי יש להוסיף שוועדת

הערר חייבת לתת נימוקים. אני מציע להוסיף: "חובת מתן נימוקים". כן קיימת בעיה אחרת, והיא: תשלום לחברי ועדת הערר. איני דואג עתה לצד הסוציאלי, אלא לכך שלעתיים נעשה עוול, ואנשים אינם יכולים להסתתף בוועדות ערר כאלה.

י. בדר:

אני מתנגד להגדלה. כל זמן שהכרונה היתה לשנת 1953 ולא למס ההכנסה היה לכך טעם, אולם שומה

סופית אי אפשר להגדיל, ומה תגדילו איפוא, התגדילו את המפרעות?

למעשה יש כאן שתי עילות לערר.

אין זה ערר. התביעה להחזרה אינה ערר. מר שכטר:

י. בדר:

אם זו פניה מיוחדת נמינה אז לא כדאי לכללה בסעיף 20 כי סעיף 20 מכונן לערר. אם זה סעיף

מיוחד - אין צורך בעילה ואים מקום לעילה לערר.

תהיה זו הוראה אבסולוטית לוועדת הערר. מר הניג:

י. בדר:

ברור שאין זה ערר. ברור שאין זו ועדת ערר. זוהי בקשה ולא ערר, ואין מקום לעילה.

איני רואה כל סיבה שהדבר ילך לוועדת הערר. אין זה נימוק שלוועדת הערר יש חומר, כי החומר צריך להיות בידי המבגנון.

מכל מקום יש פה עירבוב מין בשאינו סינו. הענין הזה לא צריך להיות בפרק זה, וימצא את מקומו

בפרק השלישי.

סעיף (ג) טעון בירורים רבים שהתחילו בהם כבר בוועדת המסנה. ז. סוזאייב:

המלה "להגדילו" היא מבחינת אמטית מיותרת.
אם נפלה טעות יכול גם הסנהל לתקן ולהגדיל, ולסמס להפחיד אנשים
שבאים לערף?

א. הרצפליך:
אני תוסך בהצעתו של רובין להטיל על המערער
הוצאות. אולם איני מקבל את הצעתו בדבר סכר
לחברי ועדות העררים. תהיינה אלה וועדות העובדות בהתנדבות.

ס ע י ף 21
=====

ח. רובין:
לא יעוכב התשלום אלא יעוכב הסכום הסנוי
במחלוקת, וברור ההבדל.

נקודה שניה. לא, אם לא נתברר תוך שלושה
חודשים מיום הגשתו" אלא, אם לא ניתן פסק הדין תוך שלשה חודשים מיום
הגשתו".

ט. חזני:
אני חולק על הצעתו של חבר הכנסת רובין שיצרכ
רק הסכום הסנוי במחלוקת. יש להשאיר את הכתוב.

א. בסר:
בסעיף זה יש מקום להגדיל בין עצמאי לבין לא-
עצמאי. פקיד או פרעל אינם יכולים לחכות 3-4
חודשים. אין הם מנהלים חשבונות. לגבי הסכיר יש לקבוע מועד יותר קצר
מאשר לגבי העצמאי.

היו"ר י. גורני:
זה לא יכול להיות.

א. בסר:
איני מקבל את דעתך. אם לא נכונה ההבחנה בין
סכיר לבין עצמאי יש לפחות להבחין בין אדם
סהכנסתו קטנה לבין זה שהכנסתו גדולה יותר.

היו"ר י. גורני:
אם יהיה עלי לבחור בין השתיים - אבחר בהצעתך
האחרונה.

ח. רובין:
אני מציע לקצר את התקופה ולהעמידה על חודשיים
בלבד.

ס ע י ף 22
=====

צ. לוי:
אני מציע לקבוע את המועד לא בתקנות אלא בחוק.

ח. רובין:
עודרתי שאלה והיו"ר ביקסני לעמוד עליה בסעיף
זה. אני מדבר אלא רק על סכירים ששילמו יותר
מכפי שהיו אריכים לשלם. לגבי סכירים אין חובה של סומה סופית, ועל כן
אין הם יודעים אם שילמו יותר מדי אם לא. יתכן ולפי החשבון החדשי שילם
הסכיר כפי שהיה צריך לשלם, אולם לא לפי החשבון הסנתי. החוק אינו
מצביע על דרך שיש בה כדי להחזיר לו את הסכומים. עובד שניכו לו ספרעות
וטוען שחייבים להחזיר לו - יכול להגיש בקשה לוועדת הערר, ואז צריך
להחזיר לו את הכסף. נותנים לאיש זה זכות תביעה. אני מציע כי הכתובת
תהיה לא בית מספט רגיל אלא וועדת הערר.

סד ז. שרת:
לשאלתו של חבר הכנסת רובין. השאלה היא כיצד
ומתי לקבוע לסכיר מה היתה הכנסתו החייבת ביהב-
מגן. על כך נצטרך לענות שלבבי שנת 1956 המסמסת יסוד גם למס ההכנסה
וגם ליהב-מגן נחפס סיטה של עטיית סומה. בדרך כלל אנו עושים סומה גם
לסכירים, אבל אם לא דורס הסכיר שיעשו לו סומה אלא מצהיר הנהדה סהכנסתו
היתה כזאת וכזאת ושילם כך וכך - אנו רואים את הנהדתו כהחלטית, כסומה
לפי סעיף 55 (1) בפקודת מס ההכנסה. אתה מעודר שאלה אחרת. אתה אומר:
בניח שעבד אדם סמונה חדשים, ובסמונה חדשים אלה ניכו לו מס של 56 ל"י.

בחודש התשיעי נמצא מחוסר עבודה. הוא פונה אל ועדת הערר, וועדת הערר צריכה להחזיר לו את הכסף. אולם ועדת הערר לא תדע מה תהיה הכנסתו עד לסוף הסנה. יתכן ובחודש הבא יעבוד וירוויח כפל כפלים. זאת אפשר לדעת רק בסוף הסנה.

ח. רובין: האם אתה מקבל את הצעתי כי תביעות להחזרת כסף יתברר בפני וועדות הערר?

ז. סוזאייב: חבר הכנסת רובין מדבר על הסכיד, אולם אותו מצב יכול להיות גם אצל העצמאי. האם יש מקום להכניס סעיף מקביל לגבי המפרעות של העצמאי כמו במס-ההכנסה?

ס ע י ף 23
=====

ז. סוזאייב: חסר כאן סעיף שהיה בהצעה הקודמת. כוונתי לחברה ששילמה את המס ומחלקת דיוידנדה.

מר גבעוני: נפלה פה אי-הבנה. כאחת היסיבות עורר חבר הכנסת בדר שאלה זו. המספטינים עיבדו את הנוסח והכניסוהו לגוף ההצעה.

היו"ר י. גורי: פנו אלי גופים סונים לקבל מסלחות. אמרתי כי לא אוכל לעסות זאת. בסבת גם צלצלו אלי הביתה. אילו היה לי זמן הייתי מוכן לדבר אתם באופן אישי, אולם צריך להודיע להם שהוועדה כוועדה אינה יכולה לקבל מסלחות.

י. בדר: לפני עשרה ימים כשהייתה התקוה כי נוכל לסיים את הדיון בחוק במסך יום או יומיים, הייתי שותף לדברי היו"ר כי מתוך דחיקות-הזמן לא נוכל לקבל מסלחות. עכשיו המצב אחר. אני מציע למנות וועדת מסנה ולהטיל עליה לקבל מסלחות.

היו"ר י. גורי: גם עכשיו בגלל דחיקות הזמן קשה יהיה לנו לקבל מסלחות. לרשותנו אחד מסני הימים, או יום ד' או יום ה'.

א. הרצפלד: אני מציע לבחור ועדת מסנה כדי לסיים את הבידור בחוק זה.

היו"ר י. גורי: אם נסכים להצעתך - לא נביא את החוק לקריאה שניה וסליסית לכנסת ביום ג'.

ז. סוזאייב: אני מסכים להצעתו של הרצפלד. הדבר תלוי בסיעות. אם הכוונה היא לתת לוועדת המסנה סמכות סופית - ההצעה היא הגיונית.

ח. רובין: יכולה להיות וועדת מסנה בתנאי אחד, והוא: שאין אחריה ולא כלום. וועדת מסנה בסמכות סלאה של הוועדה.

י. בדר: אני מתנגד רק בגלל טעם אחד. לפני 4-5 שנים הסכמתי לכך שוועדת הכספים תדון על התקציב מבלי לחכות להחלטת הכנסת אם כי היה הדבר בניגוד לנוהג. לאחר שעשינו זאת באה וועדת הכנסת והטילה זו כהחלטה. על כן אני רוצה להיות נוקשה מאד לגבי חידושים.

היו"ר י. גורלי: אנו נסבעים בתקיעת יד כי זה לא ישמש תקדים.

חברי וועדת הסכנה הם: י. גורלי, י. בדר, א. בהיר, א. בקר, מ. חזני, ז. סוזאייב, י. פודר, ז. צור, ח. רובין.

הישיבה הבאה ביום ד' בטעה 3.30 בתחילה
נקבל את מסלחת הבירה.

הישיבה נועלה בטעה 19.15